शाङ्क्राम = شاه نامه.

शि *wetzen, schärfen* s. 2. शा.

शिंश m. *ein best. Fruchtbaum.*

शिंशप m. (metrisch) und शिंशपा f. *Dalbergia Sissoo* (ein schöner und starker Baum) RÂǴAN. 9, 131. BUÂVAPR. 1,232.

शिंशपायन m. v. l. für वैशंपायन VP.² 3,66.

*शिंशपास्थल n. P. 7,3,1, Sch.

शिंशिपा f. fehlerhaft für शिंशपा.

शिंशुमार m. *Delphinus gangeticus.*

शिंक् = शिङ् in उच्छिंकन und उपशिंकन.

*शिंकाण n. 1) *Rotz.* — 2) *Eisenrost.* — 3) *Glasgefäss.*

*शिकम् Indecl. gaṇa चादि.

*शिक्कु Adj. *schlaff, energielos.*

शिकन् in सुशिकन्.

शिक्य n. 1) *Schlinge, an welcher getragen wird, Tragband* (BAUDH. 2,17,11. 33. 37); *ein an Schnüren hängendes Gefäss, eine solche Wagschale* (geflochten oder von Zeug). Auch *शिक्या f. — 2) * = व्यविकार (!).

शिक्यक = शिक्य 1). °वस्त्र n. *eine an Schnüren hängende Wagschale von Zeug.*

शिक्यपाश m. *die Schnur, an der ein Gefäss hängt.*

शिक्यवत् Adj. *mit einem Tragband versehen.*

(शिक्याकृत) शिकिंग्याकृत Adj. *an Schnüre gehängt.*

*शिक्यित Adj. *an einem Tragband hängend.*

शिक्यौडुत Adj. *an einem Tragband aufgehängt* ÇAT. BR. 5,5,4,28.

शिक्ष Adj. *kunstfertig.*

शिक्षन् Adj. dass. Nach SÂJ. = रज्जु und तेजस्.

शिक्षस् Adj. *vermögend, wirksam, mächtig.*

1. शिक्ष्, शिक्षति, °ते 1) Act. *versuchen, unternehmen.* — 2) Med. (Act. ausnahmsweise, meist metrisch) *lernen, einüben, erlernen von* (mit Acc. der Sache und Abl. der Person; st. dessen auch सकाशात् mit Gen. der Person), *sich üben in* (Loc.). शिक्षमाण auch so v. a. *Schüler.* Pass. *erlernt werden.* शिक्षित *erlernt* KÂD. 86,16 (156,1). गिर् f. so v. a. *eine geübte Stimme* BAUDH. 2,4,5. — Caus. शिक्षयति (ganz ausnahmsweise Med.) *lehren, belehren, unterrichten, eines Bessern belehren;* mit Acc. der Person (BÂLAR. 140,20), mit Acc. der Sache, mit doppeltem Acc., mit Acc. der Person und Loc. der Sache, mit Acc. der Person und Infin., mit Acc. der Sache und Gen. der Person (BÂLAR. 25,15). शिक्षित *gelehrt, unterrichtet* (von Personen); das Worin im Acc. (zu Spr. 3006), Loc. oder im Comp. vorangehend. — Mit अनु Med. *lernen, erlernen;* mit Acc. der Sache und Gen. oder Abl. der Person. अनुशिक्षित *gelernt, erlernt,* — *von* (im Comp. vorangehend). — Caus. *belehren, Jmd* (Gen.) *Etwas* (Acc.) *lehren.* — Mit अभि Caus. *Etwas* (Acc.) *lehren,* — *Jmd* (mit doppeltem Acc.). — Mit आ in आशिक्षा. आशिक्षित KÂM. NÎTIS. 11,30 fehlerhaft für अशिक्षित. — Mit उप 1) Med. *versuchen, unternehmen.* — 2) Act. (häufig, aber metrisch) und Med. *lernen, erlernen, erforschen, erfahren,* — *von* (Abl.). उपशिक्षित *erlernt.* — 3) Med. *lehren,* mit Acc. der Sache und Gen. der Person. — Caus. 1) *Jmd belehren.* शिक्षित *belehrt.* — 2) *lehren,* mit Acc. der Sache und Gen. der Person. शिक्षित *gelehrt, mitgetheilt,* — *von* (Instr. oder im Comp. vorangehend). — Mit सम् Caus. 1) *lehren,* mit doppeltem Acc. — 2) *erproben* DU. V. 12,16.

2. शिक्ष्, शिक्षति, शिक्षते; 1) Act. *Jmd* (Dat.) *helfen wollen, helfen, sich gefällig erweisen.* — 2) Act. *mittheilen wollen, schenken.* — 3) Act. *Jmd* (Acc.) *beschenken wollen mit* (Instr.). — 4) Med. *Jmd* (Acc.) *seine Dienste anbieten, in Jmds Dienste treten.* — Mit आ 1) *Etwas* (Gen.) *mittheilen.* — 2) *beschenken wollen mit* (Instr.). — Mit उप 1) Act. *an sich ziehen, anlocken, einladen.* — 2) Med. *Jmd* (Acc.) *seine Dienste anbieten, in Jmds Dienste treten, sich Jmd zur Verfügung stellen.* उपशिक्षित mit act. Bed. — Mit प्रति Act. *anlocken, einladen.* — Mit वि Act. etwa *vertheilen.*

1. शिक्षक Nom. ag. *unterweisend, belehrend* (Comm. zu ÇIÇ. 13,24), *Lehrer.*

2. *शिक्षक Adj. *mit der Çikshâ vertraut.*

शिक्षण n. *das Belehren, Unterweisen,* — *in* (Loc.).

शिक्षणीय Adj. *zu lehren* (PRASANNAR. 89,7), *zu unterweisen;* mit Acc. der Sache.

शिक्षा f. (adj. Comp. f. आ) 1) *Kenntniss, Kunst, Fertigkeit, Geschicklichkeit,* — *in* (Loc. oder im Comp. vorangehend). Instr. Sg. und Pl. *kunstgerecht.* — 2) *Unterricht, Unterweisung, Vorschrift, Lehre.* — 3) *Züchtigung* Comm. zu NJÂJAM. 6,7,2. — 4) *die Lehre von den grammatischen Elementen,* eine Hülfswissenschaft zum Veda und Titel besonderer Schriften. — 5) * *Bignonia indica.*

*शिक्षाकर m. Bein. Vjâsa's.

शिक्षाकार m. 1) *ein Sänger mit Lehrtalent* S. S. S. 118. — 2) *Verfasser einer Çikshâ.*

1. शिक्षात्तर n. *ein nach den Vorschriften der Çikshâ richtig ausgesprochener Laut.*

2. शिक्षात्तर Adj. *nach den Vorschriften der Çikshâ richtig ausgesprochen.*

शिक्षाचार Adj. *kunstgemäss —, der Vorschrift gemäss sich betragend.*

शिक्षादण्ड m. *eine als Lehre dienende Strafe.*

शिक्षानर Adj. wohl *Männern helfend* oder *mittheilend.*

शिक्षापत्र n. Titel eines Werkes.

शिक्षापद् n. *Vorschrift der Moral* HARSHAK. 204, 13. KÂRAṆḌ. 98,16.23. 99,2. °प्रज्ञप्ति f. Titel eines Theils des Vinaja.

शिक्षाबोध m. Titel eines Werkes OPP. Cat. 1.

शिक्षारस m. *die Lust —, das Verlangen in Etwas* (Loc.) *eine Kunstfertigkeit zu erlangen* VIDDH. 40,7.

शिक्षावत् Adj. 1) *kenntnissreich.* — 2) *belehrend.*

शिक्षावल्ली f. Titel des 1sten Theils der TAITT. UP.

शिक्षाविधि m. Titel eines Werkes.

शिक्षासंवर m. *das sittliche Leben eines Mönchs* KÂRAṆḌ. 96,6. 98,11.

*शिक्षासमुच्चय m. und शिक्षासूत्र n. Titel von Werken.

शिक्षास्वर m. = 1. शिक्षात्तर.

शिक्षित 1) Adj. s. u. 1. शिक्ष् Simpl. und Caus. — 2) *f. आ N. pr. eines Frauenzimmers. — 3) n. *das Unterrichten, Lehren.*

शिक्षितव्य Adj. *zu erlernen von* (Abl.) Comm. zu ÂÇV. ÇR. 6,8,5.

शिक्षितात्तर 1) Adj. *der das Lesen und Schreiben erlernt hat.* — 2) *m. *Schüler.*

शिक्षु Adj. *mittheilsam, hülfreich.*

शिक्षुक Adj. *der die Çikshâ studirt* MÂṆḌ. ÇIKSHÂ 1,6. 14,10. 15,1.

शिक्षेण्य Adj. (f. आ) *lehrreich.*

शिख m. N. pr. eines Schlangendämons. शिखा f. s. bes.

*शिखक m. = लेखक.

शिखण्ड 1) m. (adj. Comp. f. आ) *a) Haarstrang, — büschel.* Vgl. चतुःशिखण्ड. — *b) Pfauenschwanz.* — *c) eine best. Pflanze.* — 2) *f. शिखण्डी gaṇa गौरादि. *a) Abrus precatorius* RÂǴAN. 3,101. — *b) gelber Jasmin* RÂǴAN. 10,98.

शिखण्डक 1) m. *a)* = शिखण्ड 1)*a*). — *b)* = शिखण्ड 1)*b*). — *c)* Du. (nach dem Comm. n.) *die unterhalb der Hinterbacke gelegenen Fleischtheile* TS. 5,7,15,1. — *d)* bei den mystischen Çaiva *ein Erlöster best. Art* HEMÂDRI 1,823,6. Vgl. शिखण्डिक und शिखण्डिन्. — 2) *f. °ण्डिका = शिखण्ड 1)*a*).

शिखण्डास्थि n. Du. Bez. *bestimmter Knochen* ÇAT. BR. 4,5,7,5. Vgl. शिखण्डक 1) *c*).

शिखण्डिक 1) m. *a)* * *Hahn.* — *b)* = शिखण्डक 1) *d)* HEMÂDRI 1,611,9. — 2) *(wohl n.) *eine Art*